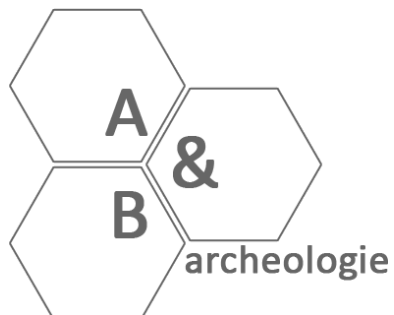

Nota Zottegem Groenstraat

Programma van Maatregelen

Bert ACKE, Maarten BRACKE, Paulien FONTEYN en Gwendy WYNS

22-11-2023

1. Samenvatting

De archeologienota kadert in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden aan de Groenstraat in Zottegem (provincie Oost-Vlaanderen), waarbij de totale oppervlakte van de betrokken percelen meer dan 3000m² bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota¹ bestond enkel uit een bureauonderzoek. In het programma van maatregelen was opgenomen dat een landschappelijk booronderzoek, en indien nodig een verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek, en een proefsleuvenonderzoek dienden uitgevoerd te worden in een uitgesteld traject. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van dit verder vooronderzoek beschreven.

In eerste instantie werden landschappelijke boringen uitgevoerd op het terrein. Dit onderzoek werd uitgevoerd op 10 november 2023. In totaal werden 13 boringen uitgevoerd waarbij een goed en gelijkaardig beeld over het volledige plangebied kon verkregen worden. Er is sprake van een AC-profiel, waarbij plaatselijk een verbruinde overgangshorizont aanwezig was. Een boring vertoonde daarnaast een verstoorde bodemopbouw. Er werden geen indicaties aangetroffen voor een mogelijke in situ bewaring van steentijd artefactensites waardoor een verder archeologisch booronderzoek niet zinvol werd geacht. Gezien nog een gunstig bewaarde C-horizont werd aangeboord, diende het proefsleuvenonderzoek wel uitgevoerd te worden. Sites met grondsporen kunnen immers bewaard zijn op dit niveau, waarvan de top zich situeert op een diepte van ca. 40 tot 60cm onder het huidige maaiveldniveau.

Het proefsleuvenonderzoek vond plaats op maandag 13 t.e.m. woensdag 15 november 2023. Het sleuvenplan zoals opgenomen in het programma van maatregelen werd plaatselijk aangepast aan de terreinomstandigheden. Voor de uitgraving werd gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak van 1,80m breed. De grond werd gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Na de voltooiing van de registratie van de sleuven werden deze gedicht. Het onderzoek werd bemoeilijkt door de zeer hoge grondwaterstand en slechte weersomstandigheden waarbij de sleuven quasi onmiddellijk onder kwamen te staan. Sporen konden hierbij nog net geregistreerd worden, maar couperen bleek onmogelijk te zijn.

De advieszone voor verder vooronderzoek had een oppervlakte van ca. 24.090m². Hiervan werd ca. 2433m² (10,1%) onderzocht door middel van proefsleuven en kijkvensters. De vooropgestelde dekkingsgraad van 12,5% zoals opgenomen in de Code van Goede Praktijk (te verdelen over 10% sleuven en 2,5% dwarssleuven/volgsleuven/kijkvensters) werd hiermee net niet behaald. Er diende immers een bufferstrook aangehouden te worden ten opzichte van de bestaande spoorlijn. Daarnaast konden enkele zones niet onderzocht worden vanwege de aanwezigheid van enkele werkende grachten. De proefsleuven werden hier dan ook opgebroken. Desondanks kon een goede inschatting gemaakt worden van het archeologisch potentieel van het plangebied.

¹ Reyns, Bruggeman 2022a; 2022b.

Op basis van het vooronderzoek werd een eerder ongekend archeologisch verwachtingspatroon vooropgesteld voor het onderzoeksgebied. Het terrein bleef sinds de 18de eeuw onbebouwd, waardoor archeologisch erfgoed eventueel een gunstige bewaring zou kunnen kennen. In de omgeving zijn echter nog relatief weinig archeologische sites gekend. Een proefsleuvenonderzoek ten oosten van het terrein leverde weinig archeologisch relevante sporen op en ook ten noordwesten van het plangebied werden louter sporen uit de nieuwste tijd geregistreerd. Even ten zuidoosten werd in het verleden een concentratie Romeins bouwmateriaal aangetroffen, waardoor vermoed kan worden dat er zich in de omgeving een Romeinse site bevindt.

Binnen het huidige plangebied werden slechts vier archeologische sporen aangetroffen, waaronder twee houtskoolrijke kuilen, waarvan de functie niet met zekerheid achterhaald kon worden, en twee greppels. Een van de greppels leverde drie fragmenten handgevormd aardewerk en kon op basis hiervan gedateerd worden in de ijzertijd tot Romeinse periode. De sporen kunnen wellicht geïnterpreteerd worden als off site fenomenen. Een verder archeologisch onderzoek zal wegens het beperkte aantal sporen en de variabele bewaringstoestand ervan weinig extra kenniswinst opleveren en wordt dan ook niet geadviseerd. Er wordt wel gewezen op de wettelijke meldingsplicht bij het aantreffen van archeologische sporen en/of vondsten.